

VY_32_INOVACE_161

VÝUKOVÝ MATERIÁL zpracovaný v rámci projektu EU peníze školám

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

Registrační číslo projektu: CZ. 1.07. /1. 5. 00 / 34. 0696

Šablona: III/2

Název: Bezpečnost a hygiena práce při těžbě dřeva

Vyučovací předmět: Technologie

Ročník: 2.

Autor: Ing. Zdeněk Balcar

Ověřeno ve výuce dne: 7.12.2012

Třída: 2.E

Česká lesnická akademie Trutnov, střední škola a vyšší odborná škola

- **Anotace:** *prezentace charakterizuje pracovní úraz a nemoc z povolání, seznamuje s příčinami jejich vzniku a uvádí bezpečnostní a hygienická opatření.*
- **Autor:** Ing. Zdeněk Balcar
- **Jazyk :** Čeština
- **Očekávaný výstup :** odborné vzdělávání
- **Speciální vzdělávací potřeby :** žádné
- **Klíčová slova :** pracovní úraz, nemoc z povolání, hluk, vibrace, zplodiny, jedy, hmyz, bezpečnost, hygiena
- **Druh učebního materiálu:** prezentace
- **Druh interaktivity:** výklad
- **Cílová skupina:** žák
- **Stupeň a typ vzdělávání:** středoškolské odborné vzdělávání
- **Typická věková skupina:** 15 - 19 let

Bezpečnost a hygiena práce při těžbě dřeva

„Autorem materiálu a všech jeho částí, není-li uvedeno jinak, je Ing. Zdeněk Balcar.“

Činnosti při těžbě dřeva přinášejí zvýšené riziko poškození zdraví pracovníka:

❖ Pracovní úraz

❖ Nemoc z povolání

Pracovní úraz

Porušení zdraví nebo usmrcení, které bylo pracovníku způsobeno nezávisle na jeho vůli krátkodobým, náhlým a násilným působením vnějších vlivů při plnění pracovních úloh nebo v přímé souvislosti s nimi.

Příčiny pracovních úrazů:

❖ nebezpečné jednání pracovníka

- nedostatečná odborná způsobilost, zkušenost
- používání nebezpečných pracovních postupů
- chybějící, nevhodné ochranné prostředky a pomůcky
- únava

❖ nebezpečný činitel – zdroj

- stroje nářadí, pomůcky
- těžký strom, okolní předměty

❖ nebezpečné podmínky

- povětrnostní podmínky – vítr, zhoršená viditelnost, déšť, sníh
- obtížný, nepřehledný, kluzký terén

Nemoc z povolání

**Poškození zdraví způsobené škodlivými vlivy
pracovního prostředí**

Škodlivé faktory I.

❖ Hluk

- činnost strojů a zařízení
- akustický tlak, frekvence, délka expozice → ohrožení sluchu

❖ Vibrace

- činnost stroje + opracování materiálu
- zrychlení vibrací → ohrožení pohybového, oporného, nervového a cévního systému

❖ Výfukové plyny

- činnost spalovacích motorů
- škodlivé plyny → bolest hlavy, zažívací potíže

Škodlivé faktory II.

❖ Jedy

- ochrana dříví proti hmyzím škůdcům
- příprava roztoku, aplikace → dodržování pokynů výrobce

❖ Patogenní organizmy

- pracovní činnost v porostech s výskytem infikovaného hmyzu – klíšťata, komáři → přenos nemocí – encefalitida, lymfská borelióza, valtická horečka

Bezpečnostní a hygienická opatření I.

❖ Pracovník

- odborná způsobilost
  - kvalifikace + periodická proškolení s přezkoušením
- zdravotní způsobilost
  - vstupní + periodické prohlídky
- instruktáž před započítím práce → zadávací, (úkolový) listek
- používání ochranných prostředků a pomůcek
- dodržování technologických postupů, režimu práce a odpočinku, vzájemné kontroly
- nepožívání alkoholu, omamných a psychotropních látek
- dodržování životosprávy

Bezpečnostní a hygienická opatření II.

❖ Pracovní zařízení

- schválený typ
- periodické revize, kontroly → provozní deník
- bezvadný stav → plná funkčnost, bezpečnostní prvky

❖ Pracoviště

- bezpečné pracovní podmínky – povětrnostní, terénní
- zajištění bezpečnosti okolí → ohrožený prostor

Otázky k opakování

- 1) **Charakterizuj pracovní úraz a nemoc z povolání.**
- 2) **Charakterizuj příčiny pracovních úrazů.**
- 3) **Charakterizuj škodlivé faktory při práci.**
- 4) **Jaké jsou zásadní bezpečnostní a hygienická opatření při práci?**

Použité zdroje

- ŠVIHÁLEK, K., *Nauka o práci*, vyd. Institut výchovy a vzdělávání Mze ČR Benešov, 1994
- www.fld.czu.cz
- www.mendelu.cz